

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Iurie Bejenaru,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 28 februarie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, în privința inculpatului

*Costea Vasili XXX, născut la
XX XXXXX XXXX în s. XXXXX, r-nul XXXXX,
locuitor al or. XXXXX, str. XXXXX XXX, ap.
XX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 13.01.2017 – 28.02.2017,
instanța de apel: 17.01.2018 – 15.03.2018,
instanța de recurs: 05.07.2018 – 14.08.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 28 februarie 2017, Costea Vasili a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de el.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 16,78 lei a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Instanța a constatat că inculpatul Costea V. se învinuiește că, la 26 iunie 2015, orele 23.00, având scopul de a sustrage pe ascuns bunurile altei persoane, a pătruns în ograda domiciliului lui Galinschi A., amplasată în or. XXXX, str. XXXX XX, de unde, pe ascuns, a sustras o bicicletă de model „Monton bike S”, de culoare albastră combinată cu alb, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil, în sumă de 3000 lei.

Instanța a conchis că fapta imputabilă nu a fost săvârșită de către inculpat, vina lui nu a fost dovedită prin probe concludente, pertinente și legal administrate, acesta urmând a fi achitat.

Astfel, fiind audiat în calitate de bănuit la 27.10.2015, inculpatul a recunoscut vina și a indicat că în luna iunie 2015, fiind în stare de ebrietate și mergând pe str. XXXXX din or. XXXXX, a observat în curtea unei case o bicicletă. A hotărât să o sustragă pentru a se deplasa în alt sat, la un cumătru. Văzând că în apropiere nu se află nimeni, a pătruns în curte și a sustras bicicleta. S-a pornit spre ieșirea din or. Ștefan Vodă spre s. Talmaza. Apoi, a lăsat bicicleta pe marginea unui lan de porumb, însă unde anume nu-și amintește. Se află la evidența medicului psihiatru, suferă de schizofrenie și nu își amintește tot ce face.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală staționară din 17.02.2016, efectuat pe o altă cauză penală, inculpatul a fost recunoscut ca fiind responsabil, însă prezintă diagnosticul: „XXXXXXXX”.

Prin urmare, *există posibilitatea înaltă că declarațiile lui în calitate de bănuit, au fost date în situația descrisă de el.* Această versiune nu este combătută de procuror, fiind constatat că inculpatul suferă de o maladie psihică.

Martorul Boian R. a relatat în ședința de judecată că, aproximativ cu 2 ani în urmă, fiind la serviciu, la stația „Petrom” din or. Ștefan Vodă, l-a văzut pe inculpat cu o bicicletă de culoare neagră sau sură. Nu a vorbit cu el. A fost audiat peste 2-3 zile la benzinărie de către polițiști, a semnat actele, dar nu-și amintește ce a declarat.

Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului Boian R. din 10.08.2015, la 26.06.2015, orele 23.30, fiind la serviciu la stația de alimentare cu petrol, s-a apropiat inculpatul, care era în stare de ebrietate și avea o bicicletă de culoarea albastră, combinată cu alb. L-a întrebat de unde are bicicleta și acesta i-a răspuns că nu ține minte de unde a luat-o. El i-a spus că poliția îl va aresta, iar acesta a urcat pe bicicletă și s-a îndreptat spre ieșirea din oraș, spre s. Talmaza. L-a bănuit de furt, deoarece l-a văzut de mai multe ori, noaptea, la stația de alimentare, în stare de ebrietate, având diferite obiecte.

Declarațiile martorului Boian R. date în cadrul urmăririi penale contravin celor făcute în cadrul cercetării judecătorești, urmând a fi apreciate ca veridice cele date în ședința de judecată.

Partea vătămată Galinschi A. a declarat în ședința de judecată că nepoțica a lăsat bicicleta în ogradă, lângă prag. Poarta era deschisă, iar a doua zi dimineața a depistat că bicicleta lipsește. Nepoata a auzit că în acea seară cineva vorbea la câine. El le-a spus polițiștilor că nepoata a auzit că câinele latră. În acea noapte au ieșit de mai multe ori afară, dar nu a auzit și văzut nimic. Bicicleta era de culoare

albastru cu alb și costa aproximativ 3000 lei. Nu are pretenții la nimeni, deoarece bicicleta a fost furată de cineva care avea acces în curte și îi cunoștea câinele.

Deci, acuzarea prin probele administrate nu a exclus dubiile rezonabile asupra faptului că bicicleta putea fi sustrasă de altă persoană.

Învinuirea înaintată inculpatului *nu poate fi bazată doar pe declarațiile acestuia, inclusiv cele date în calitate de bănuit.*

Nu au fost prezentate și alte probe concludente care ar demonstra, în afara oricărui dubiu rezonabil, că anume inculpatul a comis furtul, iar declarațiile unicului martor date în cadrul ședinței de judecată sunt în contradicție cu cele date în cadrul urmăririi penale.

Or, instanța nu este convinsă în veridicitatea declarațiilor martorului date în cadrul urmăririi penale, precum și în veridicitatea declarațiilor inculpatului date în calitate de bănuit, iar declarațiile tuturor persoanelor audiate în ședința de judecată nu sunt contradictorii și demonstrează cu certitudine că inculpatul nu a comis fapta incriminată.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Cererea acuzării privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 16,78 lei, care constituie costul foilor și stiloului, care au servit la întocmirea dosarului, în circumstanțele în care inculpatul a fost achitat, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

3. Procurorul în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Diana Cernomorencu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ce constituie 8000 lei, cu încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 16,78 lei în beneficiul statului.

Apelanta a invocat că inculpatul, fiind audiat în calitate de bănuit a recunoscut integral fapta incriminată și a declarat că în luna iunie 2015, fiind în stare de ebrietate și mergând pe str. XXXXX din or. XXXXX, a observat în curtea unei case o bicicletă. A hotărât să o sustragă pentru a se deplasa în s. Talmaza, la un cumătru. Asigurându-se că în apropiere nu se află nimeni, a pătruns în curte și a sustras bicicleta. Ieșind din or. Ștefan Vodă, după traversarea traseului R-30 în direcția s. Talmaza, a lăsat bicicleta pe marginea unui lan de porumb, însă unde anume nu-și amintește.

Partea vătămată Galinschi A., fiind audiat la scurt timp după comiterea infracțiunii, a relatat că în jurul orei 23.00 a auzit câinii lătrând în curtea casei și a ieșit pentru a verifica situația. A văzut că poarta de acces în curte era întredeschisă și a închis-o, apoi a mers la culcare. Dimineața, soția i-a spus că a dispărut bicicleta din ogradă. I-a fost cauzată o daună materială considerabilă și nu bănuiește pe cineva în comiterea furtului.

Astfel, declarațiile părții vătămate făcute în cadrul cercetării judecătorești sunt irelevante, fiind date după o perioadă îndelungată de la comiterea faptei și audierii acestuia la urmărire penală. Totodată, inițial partea vătămată nu a comunicat organului de urmărire penală că bănuiește pe cineva din apropiați de sustragerea bicicletei, indicând că la 25.06.2015, în jurul orei 23.00, auzind că latră

câinii din curte a ieșit să vadă motivul și a văzut că poarta este întredeschisă. În instanța de fond, peste aproximativ un an de la comiterea furtului, a declarat că nu are pretenții materiale față de făptuitor, infirmând declarațiile făcute la urmărire penală, indicând că nu a dat careva declarații în fața ofițerului de urmărire penală, prin ce se atestă că partea vătămată a fost influențată de rudele inculpatului pentru a face alte declarații decât cele date în cadrul urmăririi penale, care corespund adevărului și urmează a fi apreciate ca fiind veridice.

La fel, martorul Boian R., fiind audiat la scurt timp după comiterea infracțiunii a relatat că la 26.06.2015, fiind la serviciu la stația de alimentare cu petrol, s-a apropiat inculpatul. Acesta era în stare de ebrietate și avea o bicicletă sportivă de culoarea albastră, combinată cu alb. L-a întrebat de unde are bicicleta și acesta i-a răspuns că nu ține minte de unde a luat-o. Când i-a spus că va veni poliția, acesta a urcat pe bicicletă și s-a îndreptat spre ieșirea din oraș. Nu cunoștea că inculpatul a sustras bicicleta, însă l-a bănuit de furt, deoarece l-a văzut de mai multe ori, în stare de ebrietate, având diferite obiecte.

Prin urmare, nu pot fi reținute declarațiile martorului date în ședința de judecată, acestea fiind făcute la un an de la comiterea faptei și audierii inițiale a acestuia. Nu este exclus nici faptul că martorul ar fi fost influențat de rudele inculpatului pentru a da alte declarații decât cele de la urmărire penală.

În cadrul urmăririi penale, partea vătămată și martorul Boian R. au fost sinceri și au relatat circumstanțele care le erau cunoscute, neavând același comportament în instanța de fond.

Totodată, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 8-sn din 17.02.2016, în perioada lunii iunie 2016, în timpul comiterii infracțiunilor, Costea V. careva tulburări psihice temporare nu a manifestat, se afla în stare de ebrietate simplă, fără simptomalogie psihotică, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, acesta fiind recunoscut responsabil. Conform stării psihice, în prezent tratament de constrângere nu necesită, poate fi anchetat, depune mărturii pe marginea dosarului și purta răspundere penală, urmând a fi a reținute declarațiile acestuia date în calitate de bănuit, în care el a descris în detalii circumstanțele comiterii infracțiunii.

Deci, probele administrate au demonstrat în totalitate vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond just a stabilit starea de fapt și de drept, aceasta fiind în corespundere cu probele administrate și întemeiat a concluzionat că inculpatul nu este vinovat în săvârșirea infracțiunii, nefiind prezentate probe concludente, pertinente și veridice care ar dovedi că inculpatul a sustras bicicleta.

În același timp, prin documentele confirmative, anexate la materialele cauzei, se atestă imposibilitatea prezentării părții vătămate și a martorului în ședința instanței de apel pentru audiere, fiind stabilit că partea vătămată Galinschi A. este invalid de gr. II și nu se poate deplasa, iar martorul Boian R. este plecat peste hotare.

Nu poate fi omis caracterul contradictoriu și divergent al declarațiilor martorului Boian R., depozițiile date în ședința de judecată deosebindu-se esențial de cele depuse la urmărire penală.

Declarațiile contradictorii ale martorului Boian R. nu au putut fi verificate și înlăturate în instanța de apel, acuzarea fiind în imposibilitate de a asigura prezența acestuia pentru audiere suplimentară, iar declarațiile lui nu pot fi puse la baza deciziei de condamnare a inculpatului.

Instanța de fond întemeiat a concluzionat că, reieșind din raportul de expertiză psihiatrico-legală staționară din 17.02.2016, există probabilitatea înaltă că declarațiile date în calitate de bănuț, au fost făcute de inculpat în situația descrisă de el, versiune care nu este combătută de procuror, fiind constatat că inculpatul suferă de o maladie psihică.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel, contrar prevederile art. 101 Cod de procedură penală, nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor ce demonstrează vinovăția inculpatului.

Deci, vina inculpatului se confirmă prin probele administrate.

Inculpatul, fiind audiat în cadrul urmăririi penale, a recunoscut integral fapta incriminată și a declarat că în luna iunie 2015, fiind în stare de ebrietate și mergând pe str. XXXXX din or. XXXXX, a observat în curtea unei case o bicicletă. A hotărât să o sustragă pentru a se deplasa în alt sat, la un cumătru. Văzând că, în apropiere nu se află nimeni, a pătruns în curte și a sustras bicicleta. S-a pornit spre ieșirea din or. Ștefan Vodă spre s. Talmază. Apoi, a lăsat bicicleta pe marginea unui lan de porumb, însă unde anume nu-și amintește or, se află la evidența medicului psihiatru, suferă de schizofrenie și nu își amintește tot ce face.

Totodată, vinovăția acestuia a fost probată și prin declarațiile părții vătămate Galinschi A. care a relatat că la 26 iunie 2015 nepoțica sa a lăsat bicicleta ei, de culoarea albastră cu alb, în ogradă, lângă prag. Poarta era deschisă, iar a doua zi, dimineața au depistat că bicicleta lipsea. A depus o plângere la poliție și considera că furtul putea fi comis de o persoană care are acces la ograda lor. Or, nepoata a auzit că cineva vorbea la câine, fiind astfel, o persoană cunoscută. În acea noapte, a auzit câinii lătrând în curtea casei și a ieșit de mai multe ori, însă nu a văzut nimic, iar poarta era deschisă. Bicicleta costa aproximativ 3000 lei, dar nu are pretenții la nimeni, considerând că a furat-o cineva care are acces în curte și care cunoștea câinele. Inculpatul nu știe unde locuiește el.

Fiind audiat în calitate de parte vătămată, la scurt timp după săvârșirea furtului, Galinschi A. a relatat că în jurul orelor 23.00 a auzit câinii lătrând în curtea casei și a ieșit pentru a verifica situația. A văzut că poarta de acces în curte era întredeschisă și a închis-o, apoi a mers la culcare. Dimineața, soția i-a spus că a dispărut bicicleta din ogradă. I-a fost cauzată o daună materială considerabilă și nu bănuiește pe cineva în comiterea furtului.

Or, declarațiile părții vătămate făcute în cadrul cercetării judecătorești sunt irelevante, fiind date după o perioadă îndelungată de la comiterea faptei și audierii acestuia la urmărire penală.

Mai mult, inițial partea vătămată nu a comunicat organului de urmărire penală că bănuiește pe cineva din apropiați de sustragerea bicicletei, indicând că la 25.06.2015, în jurul orei 23.00, auzind că latră câinii din curte a ieșit să vadă motivul și a văzut că poarta este întredeschisă. În instanța de fond, peste aproximativ un an de la comiterea furtului, a declarat că nu are pretenții materiale față de făptuitor, infirmând declarațiile făcute la urmărire penală, indicând că nu a dat careva declarații în fața ofițerului de urmărire penală, prin ce se atestă că partea vătămată a fost influențată de rudele inculpatului pentru a face alte declarații decât cele date în cadrul urmăririi penale, care corespund adevărului și urmează a fi apreciate ca fiind veridice.

Și martorul Boian R. a comunicat că, aproximativ cu 2 ani în urmă, fiind la serviciu, la stația „Petrom” din or. Ștefan Vodă, l-a văzut pe inculpat cu o bicicletă, de culoare neagră sau sură, de mărime medie. Acesta se îndrepta înspre zona industrială, nu l-a mai văzut să treacă înapoi și nu a vorbit cu el. A fost audiat peste 2-3 zile la benzinărie și nu-și amintește ce a declarat.

Totodată, martorul Boian R., fiind audiat la scurt timp după comiterea infracțiunii, a indicat că la 26.06.2015, fiind la serviciu la stația de alimentare cu petrol, s-a apropiat inculpatul. Acesta era în stare de ebrietate și avea o bicicletă sportivă de culoarea albastră, combinată cu alb. L-a întrebat de unde are bicicleta și acesta i-a răspuns că nu ține minte de unde a luat-o. Când i-a spus că va veni poliția, acesta a urcat pe bicicletă și s-a îndreptat spre ieșirea din oraș, în direcția s. Talmaza. Nu cunoștea că inculpatul a sustras bicicleta, însă l-a bănuit de furt, deoarece l-a văzut de mai multe ori, în stare de ebrietate, având diferite obiecte.

Prin urmare, declarațiile martorului date în ședința de judecată sunt irelevante, acestea fiind făcute la un an de la comiterea faptei și audierii inițiale a acestuia.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 8-sn din 17.02.2016, în perioada lunii iunie 2016, în timpul comiterii infracțiunilor, Costea V. careva tulburări psihice temporare nu a manifestat, se afla în stare de ebrietate simplă, fără simptomologie psihotică, avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, acesta fiind recunoscut responsabil. Conform stării psihice, în prezent, tratament de constrângere nu necesită, poate fi anchetat, depune mărturii pe marginea dosarului și purta răspundere penală, urmând a fi a reținute declarațiile acestuia date în calitate de bănuit, în care el a descris în detalii circumstanțele comiterii infracțiunii.

Vinovăția inculpatului se mai confirmă și prin alte probe, anexate la materialele cauzei, și anume: procesul-verbal de consemnare a plângerii lui Galinschi A., explicația depusă la audierea inițială a inculpatului în care a recunoscut că a sustras bicicleta și a relatat circumstanțele faptei, procesul-verbal de audiere a bănuitului Costea V. în care recunoaște fapta și descrie circumstanțele celor săvârșite.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii. Conform art. 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, nu a indicat clar și argumentat motivele pentru care a respins declarațiile inculpatului, părții vătămate Galinschi A. și martorului Boian R. date de ei în cadrul urmăririi penale.

Mai mult, a reținut la general, sumar și divergent că: *„învinuirea înaintată inculpatului nu poate fi bazată doar pe declarațiile acestuia, inclusiv cele date în calitate de bănuit..., nu au fost prezentate și alte probe..., declarațiile unicului martor date în cadrul ședinței de judecată sunt în contradicție cu cele date în*

cadrul urmăririi penale..., instanța nu este convinsă în veridicitatea declarațiilor martorului date în cadrul urmăririi penale, precum și în veridicitatea declarațiilor inculpatului date în calitate de bănuț”, omițând să efectueze aprecierea probelor conform prescripțiilor legii procesual-penale, și să formuleze o concluzie certă privind admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate;

b) neîntemeiat a pus la baza sentinței de achitare raportul de expertiză psihiatrico-legală staționară din 17.02.2016, conform cărui, de altfel, inculpatul este recunoscut *responsabil*, concluzionând confuz, incert și neconform criteriilor de apreciere a probelor prescrise în art. 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, că: *„există posibilitatea înaltă ca declarațiile lui în calitate de bănuț, au fost date în situația descrisă de el”*, deoarece respectivul raport a fost efectuat în cadrul urmăririi penale privind comiterea altei infracțiuni de către inculpat, cea din *noaptea de 01 spre 02.06.2015*, deci nu este relevant faptei incriminate în speță.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (3), (4), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate în rechizitoriu, nu a indicat clar și argumentat motivele pentru care a respins declarațiile inculpatului, părții vătămate Galinschi A. și martorului Boian R. date de ei în cadrul urmăririi penale.

Totodată, concluzia că: *„declarațiile contradictorii ale martorului Boian R. și părții vătămate Galinschi A. nu pot fi verificate și înlăturate în instanța de apel, acuzarea fiind în imposibilitate de a asigura prezența acestora pentru audiere suplimentară”*, contravine prevederilor art. 101 alin. (1), 414 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură penală. Or, părțile nu au contestat declarațiile ultimilor, instanța de apel având dreptul de a da o nouă apreciere probelor;

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile inculpatului Costea V. date în instanța de fond - f.d. 108, declarațiile martorului Boian R. date în instanța de fond - f.d. 107, declarațiile părții vătămate și ale martorului Boian R. date la urmărire penală – f.d. 11, 22-23, declarațiile învinuitului Costea V. date la 27.12.2016 – f.d. 87;

d) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la **pct. 3.** și **5.**, în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, în privința inculpatului Costea Vasili XXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 24 august 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru